

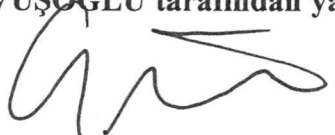

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 30 Temmuz 2015
Sayı: 823

1418

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Dışişleri Bakanı Mevlüt ÇAVUŞOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 30.07.2015

Gülsün BİLGEHAN
Ankara Milletvekili

30 Temmuz, Birleşmiş Milletler tarafından Dünya İnsan Kaçakçılığı ile Mücadele Günü olarak belirlenmiştir. 16 Mayıs 2005'te Varşova'da imzaya açılan ve 1 Şubat 2008'de yürürlüğe giren sözleşmeyi ülkemiz 19 Mart 2009 tarihinde imzalamıştır ve 11 Aralık 2014 tarihi itibarıyla 42 ülke tarafından sözleşmeye taraf olunmuştur. Ancak Türkiye, sözleşmenin uygun bulunduğuna ilişkin tasarıyı, henüz TBMM Genel Kurulu'nda yasalaştırmamıştır.

Özellikle kadınların ve çocuk mağdurların haklarını korumayı amaçlayan sözleşme; insan ticaretini bir insan hakları ihlali olarak belirliyor ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güvence altına almayı da amaçlıyor. Sözleşme, insan kaçakçılığı suçu işleyenler hakkında etkin soruşturma yapılmasını da öngörüyor. Konu ayrıca, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın Temmuz 2015 içinde açıkladığı İnsan Ticareti Raporuna da yansımış ve Türkiye'ye bu konuda eleştiriler yöneltilmiştir. Bu çerçevede:

1- Türkiye, Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi'ni onaylamayan, Avrupa Konseyi üyesi 5 ülkeden biridir. Tasarının Genel Kurul gündeminde olmasına rağmen, TBMM tatile girmeden önce yasalaşması için bakanlığınızın herhangi bir girişimi olmuş mudur? Bu kadar önemli ve mücadelede her günün değerli olduğu bir konuda, sözleşmenin bu kadar bekletilmemesi ve Parlamentomuzun onayına sunulması uygun olmaz mıydı?

2- Türkiye'nin, insan kaçakçılığı için özellikle "transit-geçiş" ülke konumunda olduğu bilinmektedir. Buna rağmen, ABD Dışişleri Bakanlığı'nın raporuna göre, Türkiye 2014'te sadece 43 kadını ve 2 çocuğu insan kaçakçılığı "mağduru" olarak tespit etmiştir. Bu sayı doğru mudur? Resmi rakamlara bu kadar az kişinin mağdur olarak yansımalarının nedeni nedir? 2015'in ilk yedi ayında belirlenen mağdur sayısı kaçtır? Bu mağdurlara devlet birimleri tarafından ne gibi yardımlar yapılmıştır?

3- 2014 ve 2015 yılı içinde, Türkiye'de insan kaçakçılığı yaptığı tespit edilen kaç kişi yakalanmıştır? Bunların kaç sınırdışı edilmiştir? Bu kişilerin kaç Türkiye'de yargılanmıştır? Yakalananların kaç Türk, kaç yabancı uyrukludur? Aynı yıllarda yabancı ülkelerde insan kaçakçılığı suçlamasıyla yargılanan kaç Türk vatandaşı olmuştur?

5- Avrupa Konseyi İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi, bir kişinin insan kaçakçılığı mağduru olduğundan şüphelenilmesi durumunda, hakkında soruşturma bitene kadar sınırdışı edilmemesini öngörmüştür. Türkiye, yargı organlarına destek

olacak biçimde, bir kişinin mağdur olup olmadığının belirlenmesi amacıyla etkin soruşturmayı yürütecek mekanizmaları oluşturmuş mudur?

6- Söz konusu sözleşme, mağdurların faillerden tazminat alması ve tazminatların verilebilmesi için bir fon oluşturulmasını öngörmektedir. Türkiye, bu tür bir fon oluşturulması için hazırlıklara başlamış mıdır?

7- Sözleşme; tercihen gönüllülük esasına dayalı olsa da, devletlere, mağdurların geldikleri ülkeye geri gönderilebilmelerini de düzenlemiştir. 2014 ve 2015'in ilk 7 ayında, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kaç kişi başka ülkelerde insan kaçakçılığı mağduru olarak belirlenmiş ve ülkemize geri gönderilmiştir? Buna karşılık Türkiye; belirlenen kaç mağduru, vatandaşı olduğu ülkeye geri göndermiştir? Mağdur olarak belirlenen ve Türkiye'de ikamet etmesine izin verilenlerin sayısı kaçtır? Bunların kaç kadın, kaç çocuk, kaç erkektir?

8- Avrupa Konseyi'nin söz konusu sözleşmesi, özel hayatın gizliliğine korunmasına önem vermektedir. Türkiye'de özellikle fuhuşa zorlanan mağdur kadınlarla ilgili kimlik bilgilerinin özenli bir biçimde korunmadığı anlaşılmaktadır. Bu konuda ülke çapında medya ve vatandaşlarda bir farkındalık yaratmak için bir plan oluşturulmuş mudur?

9-Sözleşme, insan kaçakçılığı ile mücadele ve mağdurları korumakla görevli kurumlarda çalışanların uzmanlaşmasının sağlanmasını öngörmektedir. Bu çerçevede, Türk Silahlı Kuvvetleri, Yargı, Güvenlik Güçleri ve sosyal hizmetlerde çalışan ilgili kişilere eğitim verilmesi için hazırlık yapılmış mıdır?

10-ABD Dışişleri Bakanlığı, Temmuz 2015'te yayımladığı insan kaçakçılığı raporunda, "Türkiye'nin kadın, çocuk ve erkeklere yönelik fuhuş ve yasa dışı iş gücü ticaretinde "destinasyon, transit ülke" olduğu tespiti yapmıştır. Türkiye'nin elinde bu tespiti doğrulayacak veriler var mıdır? Sözleşme yürürlüğe girdiğine Türkiye'nin bu konuda ne gibi farklı önlemler alması planlanmaktadır?

11- Aynı raporda, Türkiye'de belirlenen insan ticareti mağdurlarının ağırlıklı olarak Orta ve Güney Asya, Doğu Avrupa, Suriye ve Fas kökenli olduğu ifade edilmektedir. Tespit edilen mağdurların geldikleri ülkelere göre sayıları nelerdir? Bu mağdurlar hakkında ne gibi işlemler yapılmıştır?

12- Özellikle Gürcistan'dan gelen yabancı kadınlara temizlik ve çocuk bakımı hizmetlerinde çalışacakları sözü verildiği, ancak Türkiye'de fuhuşa zorlandıkları iddia edilmektedir. Bu iddia doğru mudur? Bu şekilde mağdur edilen kaç kadın tespit edilmiştir? Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'ye gelen kadınların yaşadığı bu mağduriyet ile ilgili Gürcistan ile temas kurmuş mudur?

13- Türkiye'de, Suriye'den gelen ailelerinin çocuklarının insan kaçakçılığında riskli konumda oldukları belirtilmektedir. Bu konuda alınan önlemler nelerdir?